

TARTU LINNAVOLIKOGU

INFORMATSIOON

Tartu

06.04.2023 nr LVK-I-0052

Informatsioon Tartu linna jäätmejaamadest

Käesolevaga esitatakse linnavolikogu majanduskomisjonile informatsioon jäätmevaldkonna hetkeseisu ja kavandatavate tegevuste kohta järgmiste teemade kaupa:

- 1) ülevaade Tartu linna jäätmejaamade hetkeseisust;
- 2) Tartu linna jäätmejaamade reorganiseerimine ringmajandusjaamadeks;
- 3) eelinformatsioon Jaama tn 72c ringmajandusjaama haldaja leidmiseks korraldatava riigihanke kohta;
- 4) eelinfo jäätmehoolduseeskirja muutmise vajaduse kohta.

1) Ülevaade Tartu linna jäätmejaamade hetkeseisust

Tartu linna jäätmejaamad asuvad aadressidel Jaama 72c ja Selli 19. Neis võetakse Tartu linna ja koostöövaldade (Tartu, Luunja, Kambja, Kastre ja Nõo vald) elanikelt vastu:

- taaskasutatavaid jäätmeid (vanapaber ja kartong, metall, biolagunevad aia- ja haljastusjätmed, plastijätmed);
- tootjavastutusega kaetud jäätmeliike (pakendijätmed, elektri- ja elektroonikaseadmete jätmed, kasutatud rehvid);
- suurjätmeid (sealhulgas vana mööbel);
- ehitusjätmeid;
- kodumajapidamistest pärinevad ohtlikke jätmeid.

Tartu linna jäätmejaamu haldab töövõtulepingu alusel Eesti Keskkonnateenused AS. Jaama 72c jäätmejaama leping kehtib kuni 31.12.2023 ja Selli 19 jäätmejaamas kuni 31.12.2024. Haldaja organiseerib jäätmete vastuvõtu, vastutab jäätmejaama territooriumi korrashoiu eest ning korraldab kogutud materjali edasise käitluse. Mõlemas jäätmejaamas on töökorraldus ja vastu võetavate jäätmete nimistu sarnane. 2022. aasta jooksul külastas jäätmejaamu kokku 58 564 klienti.

Alates 2. jaanuarist 2023 tuvastatakse jäätmejaamade kliente ID-kaartiga. Tuvastamise käigus tehakse päring Rahvastikuregistrisse, et saada informatsiooni kliendi elukoha (sissekirjutuse) kohta kohaliku omavalitsuse täpsusega. Kogutud andmed salvestatakse lühiajaliselt andmebaasis, mis on seotud Eesti Keskkonnateenused AS programmiga TOITS. Klientide tuvastamise eesmärk on pakkuda Tartu linna ja koostöövaldade sissekirjutusega elanikele soodustingimustel jäätmekäitlusteenust. Juhul, kui klient ei ole Tartu linna või koostöövalla elanik, rakendub jäätmete vastuvõtmisel mitte-elanike hinnakiri ning üle antud jäätmete käitluse eest tuleb tasuda käitluse kogukulu.

Järgmises tabelis on esitatud jäätmejaama külastused omavalitsuste lõikes (ID kaardi tuvastuse alusel):

2023 külastajad			
Selli JJ	Vald	Jaanuar	Veebruar
	Kambja	346	236
	Kastre	70	57
	Luunja	57	34
	Nõo	54	38
	Tartu vald	62	46
	Tartu linn	1032	801
KOKKU		1621	1212
	Muu Eesti	213	146
KÕIK KOKKU		1834	1358
Jaamamõisa JJ		Jaanuar	Veebruar
	Kambja	43	36
	Kastre	29	26
	Luunja	55	58
	Nõo	4	7
	Tartu vald	164	108
	Tartu linn	824	498
KOKKU		1119	733
	Muu Eesti	238	135
KÕIK KOKKU		1357	868

Alates 2022. aastast on Tartu linna jäätmejaamades taaskasutatavate jäätmete käitluse kõrval hakatud suuremat tähelepanu pöörama jäätmejaama toodud esemete ja materjalide suunamisele korduskasutusse. Vaatamata jäätmejaamades olevale ruumi kitsikusele on korduskasutusse suunatavate materjalide pakkumiseks eraldatud Selli tn jaamas üks ruum ning Jaama tn jaamas üks viilhalli nurk.

Korduskasutusse suunatava materjali voo suurendamiseks on koostamisel projekti taotlus, mille raames soovitakse Selli tn jäätmejaama rajada PVC-hall, kus saaks hoiustada korduskasutusse suunatavat materjali.

2) Tartu linna jäätmejaamade reorganiseerimine ringmajandusjaamadeks

Ringmajandust defineeritakse kui majandusmodelit, mis seab esikohale ressursside jätkusuutliku kasutamise ning majanduskasvu lahtisidumise taastumatu toorme kasutamisest. Kokkuvõttes eeldab ringmajandus juba ringlusse toodud ressursi võimalikult pikaajalist hoidmist kasutuses, mis tähendab materjali korduskasutamist, parandamist ja renoveerimist kooskõlas tõhusa jäätmekäitluse ning jäätmete taaskasutamisega.

Viimastel aastatel on Tartu linna jäätmejaamades hakatud taaskasutatavate materjalide kõrval vastu võtma ka korduskasutatavaid esemeid ja materjale. Järgmiste aastate jooksul soovime võimaluste piires korduskasutuse osakaalu järk järgult suurendada. Juhul, kui me korraldame praeguste jäätmejaamade kaudu nii taaskasutatava materjali käitlusse suunamist kui ka korduskasutatavate esemete ning materjali ringlusse suunamist, siis täpsuse huvides oleks õigem nimetada jäätmejaamad ümber ringmajandusjaamadeks.

Käesoleval hetkel on detailplaneeringu faasis Tartu linna 3. ringmajandusjaama kavandamine aadressil Raudtee tn 98, kuhu on kavas rajada, lisaks taaskasutatavate jäätmete vastuvõtmise

infrastruktuurile, ruumid korduskasutuseks, parandustöökoda ja katusealused laoplatsid korduskasutatavate materjalide hoiustamiseks ning ringlusse suunamiseks. Ringmajandusjaama rajamisele eelneb arhitektuurikonkurss ja seejärel koostatakse ehitusprojekt.

3) Eelinformatsioon Jaama tn 72c ringmajandusjaama haldaja leidmiseks korraldatava riigihanke kohta

Linnavalitsus esitab linnavolikogu maikuu istungile otsuse eelnõu riigihanke läbiviimiseks loa saamiseks.

Kuna Jaama tn 72c jäätmejaama halduse leping lõpeb 31.12.2023, siis on vaja korraldada riigihange ringmajandusjaama haldaja leidmiseks perioodiks 01.01.2024 - 31.12.2024. Kavandatud hankelingu maksumus on ca 180 000 eurot, millele lisandub käibemaks.

Hankelingu soovitakse sõlmida sellel korral üheks aastaks, et jõuda ühte tsüklisse Selli tn jäätmejaama hankeperioodiga. Edaspidi viiakse riigihanked läbi ühe hankena kolmeks aastaks (ühel hankel on 2 osa - Selli tn 19 ja Jaama tn 72c).

Vaatamata väikesele territooriumile on Jaama 72c jäätmejaam aktiivses kasutuses. Klientide loendus näitab, et perioodil 2019 - 2022 on jäätmejaama külastanud keskmiselt 30 000 klienti aastas.

Uue hankelingu perioodil jätkatakse Jaama 72c ringmajandusjaamas taaskasutatavate jäätmete vastuvõttu, ümbertöötlemisele suunamist ja arvestades olemasolevaid võimalusi suurendatakse korduskasutuse osakaalu. Riigihankega sätestatakse ringmajandusjaama operaatorile järgmised tingimused:

- korduskasutuse arendamiseks antakse pakkujale võimalus kehtestada korduskasutusse suunatavatele esemetele ja materjalidele edasimüügi hind. Laekuv müügitulu jääb ringmajandusjaama operaatorile. Riigihankega korduskasutatavatele esemetele ja materjalidele müügihinda ei kehtestata;
- ringmajandusjaama operaator võtab linnaelanikelt ning koostöövaldade elanikelt tasuta vastu paberi, kartongi, klaasi, metalli, ravimi ja värvi jäätmeid, patareisid ja akusid, ohtlikke jäätmeid ning tootjavastutusega kogutavaid ja ümbertöötlemisele suunatavaid jäätmeid. Nimetatud jäätmete käitluse maksumus kujuneb riigihanke käigus;
- tasu eest võetakse linnaelanikelt ning koostöövaldade elanikelt vastu aia- ja haljastusjäätmeid, suurjäätmeid, ehitusjäätmeid ja tekstiilijäätmeid. Nimetatud jäätmete piirhind antakse ette hanke käigus, piirhinna kehtestamisel arvestatakse muu hulgas ka Selli tn kehtestatud hindasid;
- mitte-elanikele kujuneb taaskasutatavate jäätmete vastuvõtu hind riigihanke käigus.

Ringmajandusjaama haldaja tagab Jaama territooriumi korrashoiu ja vastutab materjalide käitluse eest territooriumil. Põhimõttelisi muudatusi, võrreldes kehtiva lepinguga, Jaama 72c ringmajandusjaama töökorralduses ei ole ette näha. Jäätmejaam on avatud kõikidel nädalapäevadel, välja arvatud riiklikud pühad ning töö optimaalsemaks korraldamiseks lepatakse kokku suvised ja talvised lahtioleku ajad. Ringmajandusjaama haldaja ülesanne on jätkata klientide tuvastamist ID-kaardi alusel, mis võimaldab eristada klientide hulgast Tartu linna ja koostöövaldade elanikud ning piirkonna mitte-elanikud ja rakendada vastavaid jäätmekäitluse hindu.

4) Jäätmehoolduseeskirja muutmine

Tartu linna jäätmehoolduseeskiri on aluseks jäätmehoolduse korraldamisel Tartus. Jäätmeseaduses on jõustunud sätted, mis ei ole veel üle võetud linna jäätmehoolduseeskirja. Olulisim muudatus on seotud biojäätmete kogumisega. Jäätmeseaduse kohaselt peab kohalik omavalitsus hiljemalt 31.12.2023 korraldama biojäätmete liigiti kogumise tekkekohalt, kui neid tekkekohal ei kompostita (jäätmeseadus [§ 31 lg 4](#) ja [136¹²](#)).

Käesoleval ajal on jäätmehoolduseeskirja kohaselt biojäätmete kogumiseks nõutav eraldi kogumismahuti paigaldamine kinnistutel, kus on vähemalt 5 korterit (või muudel juhtudel, kui kinnistul tekib üle 80 liitri biolagunevaid jäätmeid nädalas).

Selline säte ei ole enam kooskõlas uute nõuetega ja biojäätmteid tuleks koguma hakata kõikidelt kinnistutelt, lubatud on ka kompostimine.

Linnamajanduse osakond kavandab jäätmehoolduseeskirja muutmise eelnõu esitamist juunis või septembris.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus, 04.04.2023 istungi protokoll nr 25**

Ettekandja: **Raimond Tamm**